

CATALAN A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
CATALAN A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
CATALÁN A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 10 May 2004 (afternoon)
Lundi 10 mai 2004 (après-midi)
Lunes 10 de mayo de 2004 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Escriu un comentari sobre **un** dels textos següents.

1. (a)

Passa, vent

Passa, vent, cosa sinistra,
qui et pogués mai deturar!
Tota la casa em fa trista
el teu malastruc xiular.

5 M'enfolleixes les colomes
allà dalt del colomar;
de l'arbre arrenques les pomes
molt abans de madurar;

10 i colltorces la florida
novella del roserar;
i esfulles la margarida
-si vindrà, si no vindrà.-

15 A l'hort el planter m'aplanes
i em malmets el fonollar;
del llibre em gires les planes
com si em volguessis reptar.

20 I els papers treus de la taula
i me'ls llences a volar.
Si el jardí tingués un saule,
com el faries plorar!

Ni finestra ni portella
res no hi val, tot és en va:
sempre et resta una clivella
per poder-te enforinyar.

25 Jo a ciutat no et coneixia
i ara m'ets tot casolà!
Véns a casa cada dia
i entres sense tustar.

Clementina Arderiu, *L'alta llibertat*, Barcelona (1920)

1. (b)

És molt curiós el procés vital de l'Ebre. Des que neix fins havent passat Saragossa, davalla segur, recte, ferm, amb una pausa i una empenta sobiranes. No hi ha rescloses ni muntanyes per a ell. Res no l'atura. És el rei, el senyor de tots els rius peninsulars. La seva trajectòria el mena tot de dret cap al sud, amb un delit valent i destravat de voler conèixer i fecundar tota la terra a la qual dóna nom: Ibèria. "Això és meu, i això ho vull" apar que digui, ple d'urc.

Però més avall de Saragossa ja vacil·la, ja comença a fer torteres, ja amolla una mica d'orgull. Què li passa? No sap què fer, no està gens segur. Ara es decanta cap a llevant, ara es redreça de sobte potent per a seguir la ruta d'antuvi; ara es foravia de bell nou com si una formidable obsessió l'absorbís... Li dol deixar el camí i li sap greu continuar-lo. I tot és fer giragonses amb un constant titubeig. Fins que a la vora de Casp l'assalta el dubte màxim. Filant cap a mà dreta, aviat trobaria Catalunya... Quina terra serà aquesta? Quina mena de gent l'amanta? Quina parla regna allí? Serà cert el renom d'aquesta galant contrada, la brama de la qual l'Ebre ha anat oint d'ençà que ha eixit de les nadiues muntanyes cantàbriques?

Vejam, vejам... I l'Ebre, una tirallonga amunt de Mequinença, s'acosta a Catalunya entre tafanerot i recelós. I allí rep la primera carícia i el primer salut de la novella terra. Un riu entremaliat, amb cara de pallard forçut i vanitós -el Segre-, que duu saba i regust de totes menes, li surt a l'encontre, perfumat encara de les flaires de l'horta magníficent de Lleida, que acaba tot just de deixar. I als peus de Mequinença mateix, els dos rius s'abracen apassionadament, com pare i fill.

Hola! La primera impressió no és gens mala. Cert que aquella terra i aquella gent que lluca de bella hora semblen... què us diré? Potser una mica bròfegues. Però són simpàtiques, tanmateix; tenen una calidesa d'efusió i un tremolí cordial continguts sota uns posats greus i sorruts que els fan de closca. Són, diríem, com l'ametlla: llisa i dura de fora, i blana, alba i dolça de dins. Val més així. Sobretot, si la primera rebuda que us fan és tan franca i bogal.

Però... Però l'Ebre hi va amb compte, encara. No se'n refia del tot. Aquella terra desconeguda, aquella gent d'expressió tan distinta de l'altra que ha deixat enrera, aquell afany amb què l'esperen i aquelles magarrufes temptadores que li fan per tal que s'hi endinsi d'un cop, l'esveren. Serà per a endogalar-lo com un míser ase de sínia? Alerta! Ell és el rei dels rius ibèrics, el senyor absolut d'aquest clap de món. Quina befa deixar-se enganyar al primer topant per unes tals miroies i blandícies...!

Joan Santamaria, *Visions de Catalunya*, Barcelona (1935)